N°. 75. 1832.

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk

Nieuws- Blad.

Zondag en Maandag den 25 en 26 Maart.

De BREDASCHE COURANT *verschijnt [illegible] in 's door het geheele Koningrijk; tegen f 6 het kwartaal, franco* der post *verkrijgbaar. Alle inzendingen van bijdragen van een belangrijken inhoud zullen steeds met dankbaarheid ontvangen worden* geschieden, franco *aan de uitgevers* BROESE & COMP. *Alle Advertentien, op zegel gesteld, worden geplaatst tegen 10 cents per regel.*

NEDERLANDEN.

[illegible], den 25sten Maart.

DE HAND AAN HET ROER EN EEN OOG IN HET ZEIL.

„Wacht u zoo veel mogelijk voor geweldige schokken, voor plotselijke overgangen van droefheid tot vreugde, van vreugde tot droefheid." Dit waren de woorden eens wijsgeers, die het welzijn van den mensch zeer ter harte nam. Zoowel de zin als de bedoeling dezer raadgeving komt ons, in deze oogenblikken van staatkundige crisis, niet ontoepasselijk voor.

De roep des vredes klonk verblijdend in de ooren, en een aangenaam verkwikkend gevoel maakte een oogenblik plaats voor de altijd zorg- en kommervolle gedachte aan oorlog, met deszelfs onvermijdelijke droevige gevolgen.

Denkbeeldig zagen wij ons reeds teruggevoerd naar die tijden, in welke wij, onder de schaduw van den olijftak des vredes, onze beste pogingen, ter benuttiging dier kommerlooze rust, wilden besteden. Koophandel, nijverheid en landbouw zagen wij in het verschiet welig bloeijen, onder het wijs en vaderlijk bestuur eens geliefden Vorsts, terwijl de natie, in de school van het ongeluk gehard, door voorbeelden geleerd, den zekersten weg van morele en staatkundige beschaving zocht te bewandelen.

In onze verbeelding zagen wij de hevigst opgewonden hartstogten reeds getemperd; het verloren vertrouwen op onderlinge maatschappelijke instellingen en dat van natie jegens natie hersteld; handel en wetenschappelijk verkeer op nieuw aangeknoopt. Helaas! wij geloven dat het slechts een gelukkige *droom*, na een vermoeijend en zorgend waken was. Had, bij het ontwaken, deze droom, van den eenen kant, den schijn van verwezenlijkt te worden; wij zien aan den anderen kant, meer en meer, de waarschijnlijkheid tot zekerheid aangroeijen van een daartegen overhangend treurig tafereel.

De vraag: kan er rust, kan er algemeene vrede, uit een chaos van staatkundige verwarring, van steeds toenemend heerschende verderfelijke grondbeginselen geboren worden, moet betwijfelend, — de vraag: kan een daaruit voortvloeijende vrede duurzaam zijn, kan met zekerheid met *neen* beantwoord worden.

Wij hebben ons in den *droom* verheugd; — deszelfs *verwezenlijking* zien wij nog maar in een zeer duister verschiet!

Kort voor het uitbreken der onlusten gaf men ons ten laste — ja bespotte men ons — dat wij de zaken te zwart inzagen! Wij bedrogen ons echter niet! Wij zien thans insgelijks de zaken duister in; de Hemel geve, dat wij ons bedriegen.

En *Orloff*, en *Orloff*??, roept men. En de onafhankelijk verklaring van Belgie!? En toch klaart dit den gezigteinder voor ons niet op, zien wij niet zoo helder in de toekomst als vele anderen. Spruit deze kortzigtigheid voort uit ons nader standpunt bij het tooneel des oorlogs? Het is mogelijk! doch gelijktijdig moeten wij betuigen, dat het de kruiddampen niet zijn, die van de belgische excercitie-velden opgaan, en waarmede de *Courrier* ons bedwelmen wil, die deeze kortzigtheid veroorzaken. Neen! het is de meer en meer toenemende inwikkeling, in stede van ontwikkeling, van het vraagstuk des algemeenen vredes. *Frankrijk*, het *zuidwestelijk Duitschland*, *Italie* en *Portugal* leveren genoeg stoffe op tot eene gewettigde bezorgdheid.

Men zal ons antwoorden: dit zijn *onze* zaken niet; deze zijn onafhankelijk van eene schikking tusschen Holland en Belgie. Wij antwoorden daarop: zoozeer als het eerste geloste kanonschot aan de boorden der Schelde, den oorlog aan Europa moest verkondigen, evenzoo, en met meerder zekerheid, van in onze voorzegging niet gelogenstraft te worden, zal het eerste kanonschot (doch niet dat van de Pauselijke soldaten!) hetwelk in Italie wordt afgebrand, Europa in vuur en vlam zetten!

Men kan ons daarop antwoorden: Het kanon *heeft* eenmaal aan de boorden der Schelde geknald en veertien dagen daarna lagen de krijgers, die bij dien donder opgetrokken waren, wederom gerust in vrede, onder het herbergzaam dak van den Noord-Nederlandschen landman. Doch ook het verschil, dat tusschen het bedoelde geval, en het laatst aangevoerde voorval bestaat, valt niet moeijelijk aan te wijzen.

Bij het laatste traden 50,000 man tusschen twee legers, die, zoowel aan de eene als andere zijde, ieder naauwelijks 30,000 strijders telden. Raakt de *Oostenrijksche arend* met den franschen *haan* en de vaan van oproer en democratisch geweld vijandig aan een; wie bevinden zich dan in de nabijheid, om de strijdenden te scheiden? De pausselijke troepen? of de conferentie met een dozijn protocollen? En wie onzer zou durven beweren, dat in eenen oorlog, waarin om de zegepraal van grondbeginselen zoude gestreden worden, Holland altijd onzijdig kan blijven?

Neen, wanneer de staatkundige ziekte eene crisis heeft, dan beschouwen wij haar *nu* als zeer nabij, en daar dezelver uitkomst waarschijnlijker tot den oorlog dan tot den vrede leidt, vermeenen wij, om ons gemoed voor te groote schokken te bewaren, ons bij tijds te moeten voorbereiden, om niet van het hoogste vreugdepunt tot dat van droefheid te worden heengesleurd; en herinneren wij ons het gezegde des wijsgeers!

Wanneer er een, voor de omstandigheden geschikt *juist midden* bestaat, dan geloven wij dat tusschen *hoop* en *vrees* te kunnen aanraden, en om dit juiste midden eene *zin-* en *voelbare* beteekenis te geven, zullen wij hetzelve *vast besloten volharding* noemen.

Werd *standvastige volharding* op den ingeslagen weg, vroeger door ons gepredikt, dan geloven wij het oogenblik *nu* geboren te zijn, om, bij het naderen der crisis, met *aandrang* op deze roeping terug te komen.

Wij herhalen het: de elementen, waarop de algemeene vrede zoude moeten gebouwd worden, ten minste voor zoo verre wij die grondstoffen kunnen beoordeelen, dragen blijkbaar de kenteekenen van verrotting, die van eenen naderenden oorlog.

Neen! *volharding! standvastige volharding* Noord-Nederlanders! Met de hand aan het zwaard *handelende*, met het vertrouwen hand op eene steeds wakende Voorzienigheid steunende, met een scherp gevestigd oog op den loerenden vijand, [illegible] des vredes [illegible] onze krachten, zoo phijsieke als morele, zijn zorgend verdubbeld. — Waar! opdat de God des oorlogs ons niet in den roes eener te vroegtijdige vreugde verrassche.

Noord-Nederlanders! Men heeft uwe trouw beproefd, men heeft uwe *standvastigheid*, maar ook vooral uwe *voorzigtigheid*, bewonderd, behoudt beiden in onbesmette zuiverheid, om niet eenmaal wrange vruchten te plukken. — DE HAND AAN HET ROER EN EEN OOG IN HET ZEIL, en *wij zullen in onze hoop en verwachting niet te leur gesteld worden!*

[illegible]

« Men had gesproken van het spoedig op handen vertrek van graaf *Orloff* naar Londen. Dit schijnt weder eenige dagen vertraagd te zijn. Morgen zal Z. Exc. eene audientie bij Z. M. hebben.

« Dezer dagen had in eene der R. K. kerken alhier, eene aanzienlijke diefstal plaats gehad. De dader, een ondergeschikt beambte bij de kerk, is gevat. Hij bevond zich nog te [illegible]. De geroofde goederen zijn te zijnent teruggevonden.

« Zoo, men zegt, zullen in nadere wijzigingen van het ontwerp van wet op de zeep, thans ook insgelijks de fabrijken [illegible] worden opgenoemd, aan welke vrijdom van den accijns zal worden verleend, waaronder ook de bleekerijen zouden voorkomen.

« De inhoud van het gisteren voorgedragen ontwerp van wet, waarbij de zeeschepen aan eene belasting, onder de benaming van tonnegeld worden onderworpen, is letterlijk overgenomen uit de thans bestaande algemeene wet van 26 augustus 1822 [illegible] alleen is daaruit weggelaten, de verpligting, om de [illegible]

de twee jaren te doen hermeten, en is de vrijdom van tonnegelden, welke bij den uitvoer van steenkolen was toegekend, alleen in eenen omgekeerden zin verleend aan de nederlandsche schepen, [illegible] de steenkolen het rijk worden ingevoerd. De beide wijzigingen [illegible] ken ter bevordering van de belangen der eigen [illegible] rigting heeft men [illegible] voordeeld [illegible] werpelijke belasting bij eene afzonderlijke wet [illegible] de algemeene wet, waarvan de veranderingen [illegible] het 23 hoogstens [illegible], alsnu geheel en uit [illegible] aan de bepalingen nopens de wijze van heffing [illegible] uit- en doorvoer en van de accijnsen.

» Het gisteren aangenomen ontwerp van wet, luidt als volgt:

Wij WILLEM, enz.

Allen die deze zullen zien of hooren lezen, salut! doen te weten:

Alzoo wij in overweging genomen hebben, dat in sommige fabrijken voorwerpen werden vervaardigd, tot welker bereiding of voltooijing azijnen worden gebezigd;

Willende voorts in de bewaren, welke er voor de fabrijkanten in de voldoening van den accijns voor die azijnen gelegen zijn, op aan dezelve eene billijke bescherming tegen buitenlandsche mededinging verzekeren;

Zoo is het, dat wij, den raad van state gehoord en met gemeen overleg der staten-generaal, hebben [illegible]

Art. 1. [illegible] opdat die [illegible] worden verleend vrijdom van den accijns op de azijnen, benoodigd ter bereiding of voltooijing der in dezelve fabrijken vervaardigd wordende voorwerpen.

Art. 2. Wij behouden ons voor, om te dezer zake zoodanige voorzieningen vast te stellen, welke, zoo ter regeling der toepassing als ter voorkoming van misbruiken, noodig zullen worden geoordeeld, en de verleende vrijstellingen in te trekken, ingeval van gebleken misbruik. Lasten en bevelen, enz.

» Heden heeft de eerste uitloting van schatkistbiljetten en oorlogslasten te dezer stede plaats gehad. Zie hier de uitgeloten nommers der oorlogslasten: 10119, 9385, 10280, 7324, 3197, 9002, 3470, 7403, 6946, 3699, 5906, 3845, 6639, 5485, 7689, 9285, 105, 14687, 13115, 4535, 9252, 2783, 9413, 3249, 12290, 11834, 14837, 4884, 4220, 4356, 366, 11496, 12110, 6966, 14989, 9663, 9448, 11645, 7287, 8992, 7500, 13567, 7644, 9726, 848, 5145, 14347, 6355, 1580, 6547, 13974, 4679, 12545, 5515, 2863, 2353, 11870, 10824, 10708, 13650, 14088, 10001, 1134, 13812, 14973, 852, 13939, 9704, 3085, 3115, 11679, 6368, 10294, 14738, 4835, 5070, 8605, 5988, 750, 5529.

— Het *Journal d'Anvers* behelst de volgende aanmerkingen over de loopende geruchten, door de Belgische bladen verspreid, omtrent het voornemen van Frankrijk en Engeland tot het [illegible] een eindelijk besluit, buiten medewerking der [illegible]

» Noch de Londensche, [illegible] 's Hage spreken van [illegible] van Frankrijk en Engeland zouden genomen hebben, om zich van de drie overige mogendheden te scheiden, wanneer op het eind der maand de ratificatien niet aangekomen waren.

» Het is eene stellige waarheid, dat noch Engeland, noch Frankrijk, die het traktaat van 15 november geratificeerd hebben, op deze acte terug kunnen komen, en dat de bijna opschorting, waarin de conferentie tegenwoordig verkeert, geen andere reden dan wijzigingen hebben kan, of liever eene wijze van ten uitvoer legging, waartoe Belgie en Holland zullen moeten toetreden.

» In alle geval, schijnt het niet, dat de staatkundige overeenstemming tusschen de vijf groote mogendheden zal gebroken worden; want dan kon er eenen twist uit voortkomen, welken al de mogendheden belang hebben te vermijden. Wij gelooven, dat de onderhandelingen, die voortgezet worden, onder den invloed plaats hebben van al de leden der conferentie, en dat er een, voor de partijen verpligtend, ultimatum uit zal volgen, als eenig middel tot het ten einde brengen van een geding, voor beide landen en voor het herstel der rust in Europa, even moeijelijk en even nadeelig.

» De rede van den heer *de Meulenaere*, in de zitting van gisteren uitgesproken, (*zie hier onder*) brengt in deze wijze van zien geen de minste verandering; de grondslagen van het tractaat, zijne staatkundige, finantiele en grensbepalingen namelijk, zullen niet aangeroerd worden, maar de middelen van uitvoer legging kunnen door de mogendheden in dier voege bepaald worden, dat eindelijk onze uitgelegenheden, de eenig wezenlijke hindpaal voor de algemeene bevrediging, tot een einde komen.»

Gemeld *Journal* deelt daarop het berigt van den engelschen *Globe* mede volgens hetwelk onze Koning tot het tractaat zou toetreden, onder het enkel voorbehoud, van met Belgie direct de verschilpunten van vaart en schuld te behandelen, doch merkt daarbij niet ongegrond aan, dat dit ontwerp slechts schijnbaar eene schikking in het verschil [illegible] zien. De grondslagen van den vrede, zegt hetzelve, moeten door de mogendheden gelegd worden, de beide landen zouden zich daarover nimmer verstaan, of het zou op zulk een verwijderd tijdstip wezen, dat beiden in dien tijd uitgeput waren en te gronde zouden moeten gaan.

— Zie hier nog eenige uittreksels uit de redevoering van den heer *de Meulenaere*, bij de behandeling van het hoofdstuk in het budget, over de buitenlandsche zaken gehouden, waarvan wij het hoofdzakelijke reeds in ons vorig nommer hebben vermeld:

» De [illegible] van julij, zeide hij, had het staatkundig stelsel der [illegible] [illegible] onderhandelingen [illegible] het [illegible] gekozen. Belgie had Frankrijk op dien weg moeten volgen; op den punt waar wij gekomen zijn, zijn onze nationaliteit en onafhankelijkheid geen vraagstuk (*problema*) meer; geen staatkundig [illegible] zelfs een rampspoedige oorlog met Holland zoude onze staatkundige vernietiging, als natuurlijk ten gevolge kunnen hebben. Sedert de aanneming der 24 artikelen heeft het gouvernement geen ander stelsel gehad noch kunnen hebben dan het [illegible] de onherroepelijkheid dezer [illegible] te handhaven en te [illegible] ten uitvoer legging te verwerven. Belgie alleen is er niet meer in betrokken; Engeland en Frankrijk gevoelen, dat hunne eer er mede gemoeid is, de hand te houden aan een tractaat, dat zij plegtig geratificeerd hebben. Dit tractaat, aldus geratificeerd, is beveiligd voor de ministeriele wisselvalligheden. Ik ga zoo ver, van te zeggen, dat er eene verandering van dijnastie, zij in Frankrijk of in Engeland, zou moeten plaats hebben, wilde dit vernietigd worden.»

Verder over de ratificatien uitweidende haalde de minister aan, gelijk wij ook in ons vorig nommer [illegible] de nota van 15 October de mogendheden zich [illegible] hadden [illegible] de toetreding van ons gouvernement [illegible] van Frankrijk en Engeland [illegible] buiten dit, zeide hij, [illegible], was zij een staatkundig onding; beide [illegible] Belgie derhalve doen gelden, die overigens niet [illegible] in het geheim waren aangegaan, maar ten gevolge van lange en moeijelijke onderhandelingen, waar geheel Europa bijna getuige van was geweest.

Op de vragen van den heer *Osy*, welk tijdstip, in verband met de verlenging der ratificatien van de overeenkomst der vestingen, er bepaald was, om aan de onzekerheid over het lot der 24 artikelen een einde te maken, antwoordde de heer *de Meulenaere*, dat hij deswege alles wat hij vermogt reeds gezegd had; hij bevestigde de verlenging van de vesting-ratificatien tot op den 31sten dezer. Maar beschouwde dit tractaat, in zich-zelven van weinig belang en hoopte *na* den 31sten dezer (niet *voor* zoo als in ons vorig nommer vermeld was), mededeelingen van veel grooter belang te doen.

De abt *de Haerne* legde verder den minister de vraag voor, daar hij verklaard had, dat er geen wijziging *voor* de ratificatien der 24 artikelen zouden geschieden, en daarna van de mogelijkheid eens supplements aan het traktaat had gesproken, of hij vermeende, dat de ratificatien ook onder de voorwaarden van wijzigingen zouden gegeven worden? De heer *de Meulenaere* antwoordde: » Toen ik van wijzigingen, van een supplement sprak, heb ik het alleen gedaan, om de onmogelijkheid van wijzigingen van welken aard ook, te doen gevoelen, *voor* de volledige ratificatie en ten uitvoer legging van het tractaat. Ik herhaal, dat er noch wijzigingen, noch supplement mogelijk zijn *voor* de ratificatien. Maar [illegible] men mij, of het niet bij verloop van tijd zal gewijzigd worden, zou blijf ik het antwoord schuldig. Het tractaat eenmaal geratificeerd en nagekomen zijnde, zal het gouvernement, mogt het voor Belgie voordeel zien in wijzigingen met gemeen overleg tusschen Holland gemaakt, [illegible] doen, en de kamers zullen meesteres blijven ze aan te nemen of te verwerpen.»

BELGIE.

[illegible]

Gisteren is de senaat weder vergaderd geweest. Bij dezelve is ingekomen het door de afgevaardigden aangenomen budget van oorlog voor 1832, op den voet van oorlog ingerigt; eene commissie van vijf leden werd tot deszelfs onderzoek benoemd, en daarmede liepen, in deze zitting, de werkzaamheden van den senaat af.

De afgevaardigden hebben, in hunne bijeenkomst van gisteren, de discussien over de onderscheiden artikels van het ministerie van buitenlandsche zaken behandeld. Voor de ambassades en legatien buiten 's lands werden door de kamer de volgende sommen toegestaan:

Voor de ambassade te Parijs, bestaande uit een minister plenipotentiaris, secretaris en commis 22,000 guldens; — idem te Londen 31,500 guldens; — te Berlijn 18,000 guldens.

Voor een residerend minister te Weenen 14,000 guldens; te Petersburg 16,000 guldens; in de Vereenigde Staten 12,000 guldens;

Voor een zaakgelastigde te Hamburg 6,000 guldens; in Brazilie 10,000; in Spanje 6,000; in Italie 5,000 en in [illegible] 6,000 guldens.

Het gouvernement had, voor het gezantschap te Parijs 30,000 guldens; voor dat te Londen 42,500 en voor dat te Berlijn 22,000 guldens aangevraagd, zoodat er nog aanmerkelijke reductien door de kamer in dezelve gemaakt zijn.

— Gisteren is er aan de engelsche ambassade alhier een courier uit 's Hage aangekomen, zoo men zegt met belangrijke depeches belast. Hij had den 21sten des avonds [illegible] verlaten, onmiddellijk na zijne komst is er een courier [illegible] afgezonden.

FRANKRIJK.

[illegible]

De kamer der pairs houdt zich sedert eenige dagen bezig met het ontwerp van wet, waarbij belangrijke wijzigingen in het wetboek van strafregt zullen worden ingevoerd. De onderscheidene bepalingen, zoo als die door de afgevaardigden zijn aangenomen, zijn tot nu toe meest alle behouden.

De onlusten te Grenoble hebben gisteren in de kamer van afgevaardigden tot eene vrij hevige discussie aanleiding gegeven. Twee der gedeputeerden, welke het departement van de Isère vertegenwoordigen, beklaagden zich over een artikel, den vorigen dag in

den *Moniteur* geplaatst, hetwelk zoo het schijnt eenigzins voorbarig de geheele schuld op de bevolking heeft geworpen, en het gedrag van de autoriteiten, inzonderheid van de troepen, volkomen regtvaardigde. De berigten, welke zoo door de dagbladen als door particuliere correspondentie waren ontvangen, stemden daarentegen alle overeen, dat de ongeregeldheden zich in den beginne tot eene enkele maskerade hadden bepaald, en dat dezelve eerst ernstiger waren geworden, toen men ontijdig geweld had gebruikt. Men verlangde dus te weten of het ministerie in staat was zoodanige nadere inlichtingen te geven, als welke de juistheid van het bedoeld officieel artikel konden aantoonen, zoo niet, dan was het zeer onvoorzigtig om het geregtelijk onderzoek, hetwelk door het geregtshof op de plaats zelve was aangevangen, vooruit te loopen. De president van den raad op deze bedenkingen antwoordende, stelde op den voorgrond, dat de dagbladen, en over het geheel de berigten, van Grenoble, onder den invloed van het oogenblik waren geschreven, dat de toedragt der zaak alzoo geheel partijdig was voorgesteld en dat het bijgevolg de pligt van het ministerie was, aan de ambtenaren en militairen, die men in het openbaar verguisde, tot zoo lang te verdedigen, als, hetzij door overtuiging, hetzij door onderzoek, gebleken zoude zijn, dat zij zich van hunnen pligt niet hadden gekweten. Voorts was de openbare orde thans volkomen hersteld, de regterlijke magt was reeds werkzaam, en men zoude weldra in het zekere onderrigt zijn, aan wien deze droevige gebeurtenissen waren te wijten.

— De berigten, die men heden van Grenoble heeft ontvangen, luiden zeer geruststellend: Zonder de minste ongeregeldheid heeft het 6de regement van linie, hetwelk met den generaal *d'Uzer* den vorigen dag was binnengetrokken, op den 17de dezer al de wachtposten van de nationale garde overgenomen. De prefect die onderscheidene dagen in de kazerne had doorgebragt, had op nieuw zijn hotel betrokken. Hetgeen inderdaad te midden der droevige gebeurtenis, waarvan die stad het tooneel was, opmerking verdient, is, dat toen de nationale garde nog niet bijeen was geroepen, er zich dadelijk een korps vrijwilligers, niet minder dan omtrent 400 man sterk, heeft opgedaan, hetwelk volkomen gewapend zijnde, de wachtposten heeft bezet, en gereed was het volk te ondersteunen. Hoezeer zich onder den naam van rustbewaarders voor doende, bestond dit korps voor het grootste deel uit vreemdelingen, en is hetzelve, van het oogenblik, dat de nationale garde ernstig voor de goede orde heeft gemaakt, niet meer gezien.

De plaats-kommandant *l'Espinasse* heeft in het dagblad *le Dauphinois* een brief doen plaatsen, zich verontschuldigende door openlijk te betuigen, dat hij in den nacht van den 12den geen de minste order gegeven had, om de troepen te doen ageren.

De intrede van het nieuw garnizoen te Grenoble, was door eene proclamatie van den maire voorafgegaan, waarin onder anderen de voorwaarde vermeld werden, die vroeger de deputatie uit Lyon, bij het binnentrekken der troepen aldaar, verkregen had.

— De instructie tegen den kassier *Kessner* is in zoo verre ten einde gebragt, dat de kamer van beschuldiging hem naar de aanstaande assises heeft verwezen, als beschuldigd van eene som van na genoeg zeven millioenen franken aan 's lands kas te hebben ontvreemd.

— De fondsen waren heden [illegible] de 5 pCt. 96, 30 kont.; 96, 40 op tijd; de 3 pCt. 69, 35 kont.; 69, 45 op tijd; Nap. renten 80; Sp. perpet. 55¾.

E N G E L A N D.

LONDEN, den 20sten Maart.

Morgen zal de Algemeene vast- en bededag gevierd worden. Men schijnt te vreezen, dat die godsdienstige plegtigheid door moedwil van onruststokers gestoord zal worden; ten minste zijn er gedrukte [illegible] verspreid en aangeplakt, om het werkvolk in Londen en den omtrek uit te noodigen, van zich te vereenigen om een optogt te houden door de straten der stad, op den middag en wel gedurende de godsdienstoefening. Van wege de staatssecretarie is daarop eene waarschuwing aan de burgerij geschied, dat zij zich mogt onthouden van deel te nemen aan zoodanige vergadering of optogt, die strijdig zijn zou met den eerbied aan de godsdienst verschuldigd, groote openbare ergenis zou geven, onrust onder Zijner Majesteits vreedzame en trouwe onderdanen verwekken en welligt wanorde en verstoring van de openbare rust veroorzaken. De burgerlijke overheid is gelast ten strengste voor het handhaven der goede orde te waken, alle onwettige bijeenkomsten te beletten en elk in hechtenis te nemen, die tegen deze bevelen mogt handelen.

In het Huis der Gemeenten is gisteren avond door lord *John Russell* voorgesteld, om de hervormings-bill ten derde maal te doen voorlezen, en vervolgens heeft lord *Mahon* verlangd, dat die voorlezing zes maanden uitgesteld wierd, dat met eene verwerping der bill gelijk staat. Dit heeft tot langdurige debatten aanleiding gegeven, die heden nog voortgezet moesten worden.

— Heden zijn de 3 percents geconsolideerde 83 en 1 vierde.

D U I T S C H L A N D.

FRANKFORT, den 19den Maart.

De berigten alhier uit Weenen ontvangen, omtrent de waarschijnlijke gevolgen der fransche expeditie naar Italie, luiden bij voortduring geruststellend. Men meende dat het fransche kabinet van de voorbarigheid der genomen maatregelen overtuigd was, en dat er dus slechts een voorwendsel noodig zoude zijn, om hetzelve daarop terug te doen komen.

Van Ancona zijn alhier brieven ontvangen, onder dagteekening van den 8sten dezer, welke bevestigen, dat een engelsch eskader, bestaande uit een linieschip en twee fregatten, voor die haven was aangekomen.

De kardinaal *Albani* heeft voorts in de legatien eene gedwongene leening uitgeschreven, waarvan het gezamenlijk bedrag 200,000 zal beloopen. Men heeft vroeger getracht, in deze behoefte door eene vrijwillige inschrijving te voorzien, doch dit is niet gelukt. De verbittering tegen de pausselijke regering duurt nog voort; op den 13den dezer kwam te Bologna eene kolonne pausselijke troepen, nagenoeg 400 man sterk, binnen, doch werd door het volk met eene hagelbui van steenen ontvangen; twee bataillons Oostenrijkers waren genoodzaakt op de menigte vuur te geven, om dezelve te ontzetten en behouden naar hunne kazerne te geleiden. De overste *Zamboni* werd van het paard gerukt en deerlijk mishandeld.

KOLONIE LIBERIA.

Uitbreiding dezer stichting.

(*Vervolg en slot van no. 71.*)

De werkzaamheden der societeit van kolonisatie worden in de Vereenigde Staten steeds meer en meer op prijs gesteld. Twee honderd en twee neven-societeiten zijn er tot derzelver ondersteuning opgerigt. De centrale societeit van Pensijlvanie heeft zich niet alleen bepaald bij het verzamelen van fondsen ten hare behoeve; zij heeft zelfs, op hare kosten, twee vaartuigen, de *Liberia* en de *Montgommery* uitgerust, om vrijgemaakte slaven naar de nieuwe kolonie over te voeren, tegen eene matig gestelde vracht. Onderscheiden eigenaars uit de zuidelijke staten bieden de societeit van kolonisatie de vrijstelling hunner slaven aan, indien de societeit zich met derzelver overbrenging belasten wil. Vooral toonen de christenen een buitengewonen ijver in het doen van opofferingen ter vrijmaking van menschen, welke de wet hun dwingt als eigendom te behouden; tenzij zij dezelven, op het oogenblik zelf der vrijstelling, uit het land verwijderen. Dagelijks leest men in de Amerikaansche dagbladen, berigten van de societeit van kolonisatie, waarbij zij fondsen tot het vervoeren van slaven, welker vrijstelling haar wordt aangeboden, verzoekt. Het is niet te verwonderen, dat dergelijke aanvragen, door de ingezetenen der Vereenigde Staten, met werkdadige belangstelling beantwoord worden; daar het moeijelijk is om met 25 dollars of nagenoeg 62 gulden, een wezenlijker en duurzamer goed te stichten, dan dat, voortvloeijende uit de verzending eens vrijgemaakten negers naar *Liberia*. De algemeene vergadering van *Maryland* heeft, in 1827, een bill aangenomen, welke aan de societeit 1000 dollars 's jaars toekent, om gebruikt te worden, ter overvoering van vrije negers, die, ten minsten een jaar binnen de grenzen van dien staat verblijf gehouden hebben. Voorleden jaar hebben een-en-twintig staten der vereeniging het Amerikaansch congres uitgenoodigd om de pogingen der societeit te ondersteunen; en het is meer dan waarschijnlijk, dat de vertegenwoordigers der natie aanzienlijke sommen ten haren behoeve stemmen zullen. Het is op deze wijze, dat de [illegible] in Amerika [illegible] dat werk, [illegible] het Evangelie werken daartoe met al hunne krachten mede; het gevoelen der natie juicht die pogingen toe.

Wij mogen hier niet onopgemerkt laten, dat de kolonisatie het eenig middel is, van hetwelk men eene geheele afschaffing van den slavenhandel verwachten kan. Te vergeefs wordt die handel door de beschaafde volken veroordeeld, door de wetten als kaapvaart beschouwd; te vergeefs rusten de zeemogendheden kruisvaarten daartegen uit; zoolang er een plekje is, waar een slavenhaler negers voor zijne lading vinden kan, zullen deze de strengste waakzaamheid misleiden en hunnen handel doorzetten kunnen. De kolonisatie stelt daartegen echter twee [illegible]

Vooreerst [illegible] het bezetten der kusten, de gemeenschap der slavenhalers met het binnenland veel moeijelijker. De slavenhandel geschiedt door tusschenkomst van agenten, die op de kust wonen, en, tot op het oogenblik der inlading, de slaven vereenigen, welke zij, van de stammen, die krijgsgevangenen gemaakt hebben, koopen. Deze vereeniging heeft meestal op eenig klein, nabij de kust gelegen eiland plaats. Nog maar weinige jaren bestonden verscheidene factorijen van die soort in de nabuurschap van kaap *Montserado*, waar de handel met de meeste levendigheid gedreven werd. Zij zijn thans verdwenen; [illegible] er nog tusschen *Liberia* en *Sierra-Leone*. In 1830 zijn [illegible] negen honderd slaven, binnen drie weken, te *Gallinas*, een vlek tusschen de beide genoemde kolonien gelegen, ingescheept. Naar gelang het getal der kolonisten aangroeit, zullen zij derzelver stichting uitbreiden, en het oogenblik is reeds te voorzien, waarin zij alle toegangen tot den oever tegen de slavenhalers zullen afgesloten hebben.

De invloed, welken de kolonisten op de inlanders uitoefenen, is het tweede beletsel tegen den slavenhandel, waarop wij het oog hebben. Terwijl de overige wilde volken, aan welke de christenen het Evangelie wenschen te verkondigen, slechts door een klein getal zendelingen bezocht worden, is het hier eene geheele natie, welke het zendelingswerk op Afrika's kust verrigt en de stammen

dier landstreken meer nog door voorbeeld dan door voorschrift onderwijst. Het is waar, dat niet alle kolonisten in staat zijn, om voor de oogen der wilden het licht des Christendoms te ontsteken, of voor hunne ooren het woord des heils verstaanbaar te maken; maar al en toch zijn ten minste [illegible] van eenige der gelukkige uitwerkingen, door eene Christelijke opvoeding te weeg gebragt. Zij erkennen thans de wezenlijke voorkeur van het [illegible] wigt, [illegible] hetwelk zij tot [illegible] door de kleur hunner huid verklaard hadden. Overtuigd van de voordeelen der beschaving, hebben de opperhoofden van onderscheidene stammen de kolonisten genoodigd zich in hunne staten te vestigen, ten einde en landbouw en ambacht en te onderwijzen; zij zenden zeer gaarne derzelver kinderen naar de scholen der kolonie, welke er reeds een zestigtal van aangenomen heeft, die eenmaal al de voorregten der kolonisten genieten zullen. Verscheiden volken in de nabuurschap, de wetten van Liberia aangenomen hebbende, verlangen in de leer van het Christendom onderwezen te worden en hebben om zendelingen gevraagd. Een dezer staten telt eene bevolking van 125,000 zielen. De onsterfelijkheid en de zedelijke verantwoordelijkheid zijn denkbeelden, die hun niet meer vreemd zijn; en door de kolonisten overtuigd, dat de slavenhandel eene misdaad is, van welke zij voor God eenmaal verantwoording zullen doen, die hen na hunnen dood rigten zal, hebben reeds vele het ernstig voornemen betuigd dien handel vaarwel te zeggen. Daarenboven is de slavenhandel niet meer het eenig winstgevend middel der inlanders, sedert zij op de markt te *Monrovia* onderscheidene voortbrengselen des lands kunnen aanvoeren.

Is het niet te regt, dat men van deze beide beletselen van den slavenhandel, de gunstigste gevolgen in de toekomst verwachten mag?

De heer Ashmun, die gedurende zes jaren de functien van koloniaal-agent vervuld heeft, is den 25sten April 1828 overleden. Zijn opvolger, de doctor Randall heeft hem slechts weinige maanden overleefd. Het bestuur der kolonie is thans den dr. Meclin opgedragen. Voor eenen jaar hebben twee kolonisten de HH. François Taylor en Frederik James, eene ontdekkings reize naar de binnenlanden ondernomen, welke, naar gissing, zes of acht maanden zoude duren.

De Commissie, uit het kollegie *Zeemanshoop* alhier, met het beheer en de verdeeling der gelden, ingezameld ten behoeve der gekwetste en van de hulpbehoevende betrekkingen der gesneuvelde manschappen, van de equipagie der kanonneerboot N°. 2, van wijlen den Luit. ter Zee *J. C. J. van Speyk*, heeft, blijkens onderscheidene vroegere aankondiging des bestuurs van gezegd kollegie, tot voorschreven einde ingezameld eene somma van *f* 9242, 84 Cts. en [illegible], sedert Februarij des vorigen jaars, aan de onderscheidene [illegible] betaald eene som van *f* 1085,50. Thans in staat gesteld zijnde over te gaan tot eene billijke verdeeling, heeft zij besloten eene jaarlijksche uitkeering vast te stellen aan de volgende personen, te weten aan:

De wed. van den gesn. matr. *H. Schaliboom* te Breda, voor zich . . . *f* 84.
voor hare vijf kinderen . . . » 40.
f 126.

[illegible] . . . » 84.
[illegible] kinderen . . . » 20.
» 104.

De ouders van den gesn. kokmaat *Jan Seneca*, te Rotterdam,
matroos *Corn. Eijkelenboom*, te Alblasserdam,
kwartiermeester *Arij W. van Leeuwen*, te Vlaardingen,
matroos *Jan B. Soethout*, te Dordrecht,
Arie Aathoven, te Rotterdam,
scheepsjongen *Pieter Parlde*, te 's Hage,
Jacobus [illegible], te Rotterdam,
matroos *Fried. O. Hagiman*, in Oost-Vriesland,
officiersjongen *J. G. Eberts*, te Leiden,
Joh. Jac. Mock, te 's Hage,
matroos *Albert Heuvink*, te Warnsveld bij Zutphen,
W. H. van de Wetering, aan 't Nieuwediep,
C. G. Graaman, te Amsterdam,
Eene ongelukkige zuster van den gesn. matroos *Evert Dinneman*, te Arnhem,
Eindelijk aan den verminkten matroos *J. C. Pieper*, te Vlissingen,
Ieder (de ouders te zamen) *Vijftig Gulden.*

Terwijl aan den broeder en aan de zuster van den gesneuvelden *Willem van den Bergh* alhier, reeds vroeger (in Mei 1831) eene gratificatie in eens is uitgereikt. Zijnde de betrekkingen der gesneuvelden *Carl Berning*, *M. T. Damoit*, *F. Loreant*, *W. C. Mattenberg*, *H. W. Meijer*, *M. Pezel*, *J. T. Schnare* en *A. Volger*, niettegenstaande ook in Buitenlandsche Couranten opgeroepen te zijn, niet opgekomen.

De Commissie voorn. heeft vermeend van het bovenstaande aan de gevers (grootendeels onbekend) bij deze verslag te moeten geven, te gelijker tijd dit fonds aan de milddadigheid harer landgenooten bij voortduring aanbevelende, opdat zij in staat moge zijn om aan de betrekkingen der manschappen, die bij het handhaven der ongeschonden eer van Hollands Vlag het leven hebben verloren, de erkentelijkheid der natie te blijven toonen, en de weduwen en Ouders dier met roem gesneuvelde Zeelieden, ook in meer gevorderden leeftijd de zorgen voor hun onderhoud te verzachten.

Amsterdam, den 21 Maart 1832.

De Commissie voornoemd,
C. J. WILLET,
D. KRAIJER,
P. HATTEN,
[illegible]

De ondergeteekenden, burgemeester en leden van het gemeentebestuur van Boxtel, provincie Noord-Braband, bij besluit van Z. Exc. den heer gouverneur dd. [illegible], n°. 33, geautoriseerd, zich als commissie te constitueren, tot het inzamelen, uitdeelen en directie houden der penningen, welke voor de ongelukkige geruïneerde landbouwers *Petrus van Oers* en *Johannes Verhoeven*, [illegible] door den brand op den 1sten dezer maand, zijn of zullen ingezameld worden, [illegible] kennis te geven.

Zij durven zich vleijen, dat het loffelijk en milddadig voorbeeld [illegible] van voornoemde ongelukkigen, der reeds ingekomen gelden, blijkens onderstaande opgaaf, van het beste gevolg zal zijn; zijnde de ontvangst van penningen, of welke giften ook, toevertrouwd aan den mede ondergeteekende, den heere *P. Cuypers*, [illegible] tegen wijl in vervolg een algemeen rapport van de gehoudene administratie zal [illegible].

Ontvangene gelden:

Van de batterij rijdende artillerie, n°. 3		*f* 66,08
» de veld-batterij, n°. 9		» 70,00
» het 1e bataillon 1e afdeeling mobiele Vriessche schutterij		» 209,44
» eenige schutters van voornoemd bataillon		» 7,02
» een onbekende (uit 's Hertogenbosch)		» 10,00
» eene onbekende (uit Boxtel)		» 3,00
» Idem, voor huisvesting en voeding (uit Boxtel)		» 10,50
» de ingezetenen van Boxtel, een dag huisvesting en voeding der binnen de gemeente gekantonneerde troepen		» 246,31
» de veld-eskadrons te velde, voor het reg. ligte dragond. n°. 4		» 123,59[5]
		f 745,86[5]

Wijders vertrouwt de commissie, dat door de annonce van den 4den dezer maand, art. BOXTEL, *provinciaal dagblad* van den 6den daaraanvolgende, de ramp, welke bovengenoemde huisgezinnen hebben geleden, en de omstandigheden, welke door het verleenen van algemeene hulp hebben plaats gehad, *genoegzaam* en *juist* zijn omschreven, dan dat zij het noodig acht hierop terug te komen.

BOXTEL, den 21 Maart 1832.

A. F. SPEELMAN.
H. VAN DER VOORT.
JOHs. JOs. VAN DER MEYDEN.
C. J. J. ACHTERBERG.
P. CUYPERS.

Beursprijs der Effecten, te Amsterdam.

VRIJDAG, 23 *Maart* 1832.

		gebl.
NEDERLANDEN, Werkelijke schuld, $2\frac{1}{2}$ pct.	*f* $40\frac{1}{2}$ à $41\frac{1}{8}$	$41\frac{3}{8}$
Uitgestelde schuld.	$1\frac{5}{8}$ à 1	—
Kansbiljetten.	$15\frac{3}{4}$ à $16\frac{1}{2}$	$16\frac{1}{8}$
Amortisatie Syndicaat, $4\frac{1}{2}$ pct.	68 à 69	$68\frac{1}{4}$
Idem. idem. $3\frac{1}{2}$ pct.	55 à $55\frac{3}{4}$	$55\frac{1}{8}$
Oorlogs-lasten 1830. à 5 pct.	$85\frac{3}{4}$ à $86\frac{1}{4}$	$86\frac{1}{4}$
Vrijw. geldl. 1831. à 6 pct.	$91\frac{3}{4}$ à $92\frac{1}{4}$	92
Nieuwe idem 1832. à 5 pct.	$77\frac{1}{2}$ à 79	$77\frac{3}{4}$
Schatkist-biljetten, 6 pct.	$98\frac{3}{4}$ à $99\frac{1}{4}$	99
Handel-Maatschappij, $4\frac{1}{2}$ pct.	— à —	—
FRANKRIJK, inschr. op 't Grootb. 3 pct.	$67\frac{3}{4}$ à $68\frac{1}{4}$	68
RUSLAND, Bij *Hope en Comp.* 5 pct.	$88\frac{1}{2}$ à 89	$88\frac{1}{2}$
Bij dezelfde $18\frac{28}{29}$. 5 pct.	$90\frac{3}{4}$ à $91\frac{1}{4}$	91
SPANJE, Certific. Amst. 5 pct.	$46\frac{1}{4}$ à $46\frac{3}{4}$	$46\frac{3}{8}$
Dezelfde 3 pct.	$29\frac{1}{2}$ à 30	—
Uitgestelde schuld.	$6\frac{1}{4}$ à $6\frac{3}{4}$	$6\frac{7}{16}$

Te Breda, bij BROESE & Comp., Boekdrukkers en Boekverkoopers.